

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Pastuszko

w sprawie ze skargi A. P.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie o sygn.

I ACa 654/26,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 21 lipca 2026 r.:

- 1. odrzuca skargę;**
- 2. umarza postępowanie w przedmiocie wniosku skarżącego
o zwolnienie od opłaty od skargi.**

UZASADNIENIE

W dniu 2 czerwca 2026 r. A.P. (dalej: „skarżący”) wniósł do Sądu Apelacyjnego w Katowicach skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie o sygn. I ACa 654/26 (błędnie podana sygn. V ACa 654/26), toczącej się przed tym Sądem. Pismem z 15 lipca 2026 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach przekazał ww. skargę do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

W przedmiotowej skardze skarżący wniósł:

1. żądanie stwierdzenia nieuzasadnionej bezczynności i przewlekłości
w rozpoznaniu jego środka odwoławczego od orzeczenia Sądu Okręgowego;

2. o zasądzenie 20 000 zł słusznego zadośćuczynienia za wyrządzoną krzywdę;

3. o zwolnienie z opłaty od skargi;

Ponadto skarżący wspomniał, że przedstawia „kalendarium i negatywne skutki bezczynności”.

Fragmentowi skargi, zatytułowanemu „uzasadnienie”, nadał skarżący następującą treść: „[z] pisma Prezesa SA w Katowicach z 17 lutego 2026 r. (sygn. [...]) do SN (I NSP 21/26) wynika, że «Referent zostanie wylosowany po upływie 9-ciu miesięcy od daty wpływu akt. Jest to spowodowane trudną sytuacją kadrową. W wydziale orzeka 12 sędziów, a na rozpoznanie oczekuje 7.500 spraw apelacyjnych i 633 spraw zażaleniowych». I dalej: „Prezes SA Katowice przyznał się do niewydolności systemu sądowego i wadliwości działań wydziału cywilnego, który jest wadliwie zorganizowany. Wadliwie funkcjonuje nie spełniając swojej roli”. Podniósł także, że obywatele nie mogą być pozbawieni prawa do „rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki” – gwarantowanego w art. 45 Konstytucji.

Dodatkowo skarżący wskazał, że przyznanie mu zadośćuczynienia ma stanowić karę dla Państwa za wadliwe funkcjonowanie urzędu, jakim jest sąd.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Według art. 6 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość skarga powinna zawierać: 1) żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy oraz 2) przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie.

Stosownie do art. 9 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, skargę niespełniającą wymagań przewidzianych w art. 6 ust. 2 sąd właściwy do jej rozpoznania odrzuca bez wzywania do uzupełnienia braków.

Wobec przywołanych regulacji Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że skarga spełnia tylko wówczas wymagania formalne przewidziane w art. 6 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o skardze na przewlekłość, jeśli skarżący wniesie żądanie o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie, którego skarga dotyczy, a ponadto w uzasadnieniu skargi szczegółowo określi, w czym dopatruje się nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu jego sprawy, tj. w sposób precyzyjny przedstawi konkretne działania bądź zaniechania sądu rozpoznającego sprawę, które w konsekwencji doprowadziły do zwłoki (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 7 czerwca 2005 r., III SPP 103/05; 21 lutego 2007 r., III SPP 5/07). Bez podania powyższych okoliczności nie jest możliwa merytoryczna ocena skargi.

Przekładając powyższe na realia niniejszej sprawy, Sąd Najwyższy zauważa, że skarżący w treści skargi nie przytoczył okoliczności związanych z tą konkretną sprawą i jej czynnościami, które uzasadniałyby przewlekłość, tj. w czym dopatruje się nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu jego sprawy. Za uzasadnienie żądania stwierdzenia przewlekłości w tej sprawie nie można bowiem uznać podanej przez skarżącego informacji dotyczącej pisma Prezesa Sądu Apelacyjnego w Katowicach i przytoczonego cytatu.

W związku z powyższym Sąd Najwyższy stwierdza, że złożona skarga – z uwagi na brak uzasadnienia – nie spełnia wymogu określonego w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o skardze na przewlekłość (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 stycznia 2008 r., III SPP 46/07; 16 kwietnia 2024 r., I NSP 211/23) i podlega odrzuceniu.

Sąd Najwyższy zwraca uwagę skarżącego, że jest mu wiadome z urzędu, iż skarżący na postępowanie przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie

o sygn. I ACa 654/26, wniósł już skargę na przewlekłość w dniu 29 kwietnia 2026 r., którą Sąd Najwyższy rozpoznał 14 lipca 2026 r. pod sygn. I NSP 241/26.

W takim stanie rzeczy Sąd Najwyższy, na podstawie art. 9 ust. 1 w zw. z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o skardze na przewlekłość, orzeka jak w sentencji postanowienia.

Skarżący postanowieniem Sądu Okręgowego w Katowicach z 6 sierpnia 2024 r. w sprawie I C 1083/24 został zwolniony od kosztów sądowych w całości, w konsekwencji czego wydanie orzeczenia w przedmiocie wniosku skarżącego o zwolnienie go od opłaty od skargi stało się zbędne. Postępowanie w tym zakresie należy więc umorzyć na podstawie art. 355 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość.

[D.Z.]

[a.ł.]